

Screening for nye kulturmiljøer i kommuneplanen

Forslag til navn	Kolonihaverne ved Kløvermarken
Placering og afgrænsning	Området afgrænses af Syd dyssen, Kløvermarksvej, Forlandet og kanalen ind til Christianshavns vold.
Særlig historie	Nyttehaver uden for Københavns volde har eksisteret allerede fra slutningen af 1500-tallet. Det blev dog først tilladt at bygge huse, efter at demarkationszonen sløjfedes fra 1852. I 1891 blev de første kolonihaver til Københavns stigende arbejderbefolkning uden for voldene etableret. Det var selskabet Arbejdernes Værn, som lejede grundene af Kommunen. I vinteren 1892 lejede selskabet et stykke land fra Kommunen langs Christianshavns Vold og etablerede 300 små haver under navnet Vennelyst. Efter længere tids utilfredshed over en uforholdsmæssig høj husleje for den enkelte kolonihave overdrog Københavns Kommune i 1919 lejemålet for den samlede grund til den nye Haveforeningen Vennelyst, som udgøres af haveforeningens enkelte haver. Derefter blev der etableret kolonihaver hele vejen frem til forlandet og kolonihaverne ligger som perler på en snor. Haveforeninger har dannet foreningen: <u>Kolonihaverne på Kløvermarksvej</u> til at varetage deres interesser. <u>H/F Kløverblomsten:</u> Haveforeningen Kløverblomsten er beliggende på Kløvermarksvej 35B, 2300 S på Amager. Foreningen består af 34 haver. <u>H/F Kløvermarken:</u> Ligger på Kløvermarksvej 701. Er oprettet i 1912. <u>H/F Kløverengen:</u> Er beliggende på Kløvermarksvej 38. Foreningen er stifter i 1998. Haverne ligger nærmest hemmeligt mellem Kløvermarkens Idrætsanlæg og Kløvermarkens Tennisklub. Foreningen er en nyttehaveforening. Nyttehaver er typisk mindre end kolonihaver, og man må som udgangspunkt ikke overnatte i haverne. <u>H/F Rosen af 1916:</u> Foreningen ligger på Kløvermarksvej 35C. <u>H/F Strandhøj:</u> Ligger på Kløvermarksvej tæt på Raffinaderivej. Der er 89 haver i foreningen. Grunden ejes af Kommunen. <u>H/F Strandlyst:</u> Ligger lige ved siden af Strandhøj på Kløvermarksvej. Der er 175 haver i foreningen. Grunden ejes af Kommunen. Desværre er der ikke flere oplysninger tilgængelige. <u>H/F Sommerly:</u> Er beliggende på Kløvermarksvej 23. Foreningen er oprettet i 1909 og består af 22 haver. Grunden er ejet af kommunen.

	<u>H/F Vennelyst:</u> Mellem voldgraven og begyndelsen af Kløvermarksvej kiler de små kolonihavehuse i Haveforeningen Vennelyst sig ind. Haverne blev etableret i 1892, hvilket gør det til Københavns ældste haveforening. Haveforeningen er anlagt i 1892 og er således mere end 100 år gammel. Der er 235 små parceller på en grund beliggende op mod volden og som er ejet af kommunen. Vennelyst er i manges øjne indbegrebet af danskhed og hygge. Mange turister går rundt i området om sommeren og fotograferer ind over hækkene. Her er små frodige og velholdte haver og små huse, der er både hyggelige og finurlige huse. Her er også københavnere i alle aldre, der hygger sig og slapper af. I dag indeholder Vennelyst både unge mennesker og indvandrede danskere, der også sætter pris på kolonihaven som fristed
Fortælling(er)	Fortællingerne om kolonihaverne er fortællingen om, hvordan det blev muligt for arbejderbefolkningen i det gamle København at få adgang til lys og luft. Mange københavnere boede i baggårde, hvor der hverken var lys eller frisk luft. Mange var fattige og det stod heller ikke godt til med sundheden. Kolonihaverne gav mulighed for at dyrke grøntsager og frugt, hvilket forbedrede folkesundheden og det var samtidigt et væsentligt tilskud til familiens økonomi. Kolonihavekulturen er en del af den danske folkekultur og lever i bedste velgående den dag i dag.
Væsentligste elementer	H/F Vennelyst skiller sig ud ved at være den ældste kolonihave i Danmark. Den er meget karakteristisk med de meget små parceller og finurlige bygninger. Den er desuden en stor turistattraktion.
Kilder	Der findes adskillige kilder der belyser den historiske udvikling. Materiale desangående kan bl.a. indhentes op Sundby lokalhistoriske arkiv, på Jørgen Grands hjemmeside og Ole Pedersens bog om Amager øst bydel.
Bemærkninger	Der er en synergieffekt mellem kolonihaverne og Kløvermarken, som samlet fremstår som et stort grønt tilgængeligt område.